

OBSAH

Předmluva	13
Úvod	15
1 Religiozita české mládeže a katolická církev	20
1.1 Mladí lidé v České republice	22
1.1.1 Mládež	22
1.1.1.1 Vymezení pojmu mládež	23
1.1.1.2 Rozvrstvení mládeže	24
1.1.1.3 Subkultury mládeže	24
1.1.1.4 Různé přístupy v pastoraci	26
1.1.2 Fenomén prodloužení mládí	26
<i>Exkurs 1: Demografie české mládeže</i>	27
1.1.2.1 Prodloužení mládí a jeho příčiny	28
1.1.2.2 Důsledky prodloužení mládí	28
1.1.2.3 Pastorační výzvy	29
1.1.3 Prostředí, v němž mládež žije	30
1.1.3.1 Radikální pluralismus	31
1.1.3.2 Pastorační důsledky pluralismu	32
1.1.3.3 Informační exploze	33
1.1.3.4 Důraz na výkon	35
1.1.3.5 Konzum jako životní cíl	35
1.1.4 Hodnotová orientace mladých lidí	36
1.1.4.1 Žebříček hodnot	36
1.1.4.2 Vývojové trendy	37
1.1.4.3 Postmateriální hodnoty	38
1.1.4.4 Pastorační důsledky	39
1.1.5 Volný čas mládeže	39
1.1.5.1 Výsledky výzkumů	40
1.1.5.2 Volný čas a hodnoty mládeže	41
1.1.5.3 „Rozlomení“ mladé generace	42
<i>Exkurs 2: Kyberkultura</i>	42
1.1.5.4 Pastorační využití volného času	44

1.2 Mládež a náboženství	44
1.2.1 Pojmy náboženství, spiritualita, religiozita	44
1.2.1.1 <i>Definice náboženství</i>	45
<i>Exkurs 3: Historické formy náboženství</i>	46
1.2.1.2 <i>Náboženství a spiritualita</i>	48
1.2.1.3 <i>Spiritualita v širším a užším smyslu</i>	49
1.2.1.4 <i>Definice spirituality</i>	50
1.2.1.5 <i>Religiozita a její zkoumání</i>	50
1.2.2 Vývoj religiozity mládeže ve světovém kontextu ..	52
1.2.2.1 <i>Nová religiozita</i>	52
1.2.2.2 <i>Zdroje nové religiozity</i>	54
1.2.2.3 <i>Tradiční křesťanské církve</i>	55
1.2.2.4 <i>Současná situace</i>	56
1.2.3 Religiozita české mládeže	57
1.2.3.1 <i>Historický pohled</i>	57
1.2.3.2 <i>Údaje ze Sčítání lidí, domů a bytů</i>	58
1.2.3.3 <i>Význam náboženství pro život člověka</i>	60
1.2.3.4 <i>Náboženský supermarket</i>	60
1.2.3.5 <i>Účast mládeže na bohoslužbách</i>	61
1.2.3.6 <i>Důsledky pro pastorační mládeže</i>	62
1.2.4 Fenomén ateismu mezi českou mládeží	62
1.2.4.1 <i>Základní podoba českého ateismu</i>	63
1.2.4.2 <i>Pastorační přístup k nevěřící mládeži</i>	64
1.2.5 Spiritualita české mládeže	64
1.2.5.1 <i>Hledání duchovních hodnot</i>	65
1.2.5.2 <i>Nejčastější duchovní témata</i>	65
1.2.5.3 <i>Východisko pro dialog</i>	66
1.2.6 Příslušnost k církvi	66
1.2.6.1 <i>Částečná identifikace s církví</i>	67
1.2.6.2 <i>Typologické schéma</i>	68
1.2.6.3 <i>Nový pastorační prostor</i>	69
1.3 Dialog české církve s mládeží	69
1.3.1 Církev	70
1.3.1.1 <i>Teologický a sociálně-kulturní rozměr církve</i>	70
1.3.1.2 <i>Ekumenická otevřenost</i>	71
1.3.2 Církev a mládež	73
1.3.2.1 <i>Pohled světové církve</i>	73

1.3.2.2 <i>Realita české církve</i>	74
<i>Exkurs 4: Analýza Pastoračního plánu ČBK</i>	75
1.3.2.3 <i>Další subjekty v české pastoraci mládeže</i>	77
1.3.3 <i>Církev v české společnosti</i>	79
1.3.3.1 <i>Odcizení mezi církví a mládeží</i>	80
<i>Exkurs 5: Církev jako subkultura</i>	81
1.3.3.2 <i>Možné důsledky</i>	85
1.3.4 <i>Předpoklady mladých lidí k dialogu s církví</i>	86
1.3.4.1 <i>Různé přístupy mladých lidí</i>	86
1.3.4.2 <i>Mládež zaměřená konzumně</i>	86
1.3.4.3 <i>Mládež se zájmem o duchovní otázky</i>	87
1.3.4.4 <i>Pastorační možnosti</i>	88

2 Inkulturační princip jako teologické východisko

dialogu církve s mládeží	90
2.1 <i>Pastorálně-teologický výklad inkulturačního principu</i> ...	90
2.1.1 <i>Pojem kultura</i>	90
2.1.1.1 <i>Axiologické a antropologické pojetí kultury</i>	91
2.1.1.2 <i>Definice kultury</i>	92
2.1.1.3 <i>Hranice kultur</i>	93
2.1.1.4 <i>Základní prvky kultury</i>	94
2.1.1.5 <i>Doktrína plurality a relativity kultur</i>	94
<i>Exkurs 6: Tři úrovně kultury</i>	95
2.1.1.6 <i>Kulturní procesy</i>	97
2.1.2 <i>Inkulturační jednání v dějinách církve</i>	98
2.1.2.1 <i>Biblické kořeny inkulturace</i>	98
2.1.2.2 <i>Křesťanské misie</i>	100
2.1.2.3 <i>2. vatikánský koncil</i>	102
2.1.3 <i>Vývoj pochopení pojmu inkulturace</i>	102
2.1.3.1 <i>Znovuobjevení inkulturačního principu</i>	103
2.1.3.2 <i>Inkulturační jednání v evropské církvi</i>	104
2.1.3.3 <i>Inkulturační jednání jako kritérium</i> <i>a metodika nové evangelizace</i>	105
2.1.3.4 <i>Inkulturační jednání v pastoraci mládeže</i>	105
2.1.3.5 <i>Inkulturační jednání jako proces</i>	106
2.1.4 <i>Teologický základ inkulturace</i>	107
2.1.4.1 <i>Inkulturační jednání jako analogie inkarnace</i>	107

2.1.4.2	<i>Dialog jako metoda inkulturace</i>	109
2.1.4.3	<i>Definice inkulturačního principu</i>	111
2.2	Inkulturační princip ve spiritualitě	113
2.2.1	Postmoderna a spiritualita	113
2.2.1.1	<i>Pravdivost nebo užitečnost?</i>	114
2.2.1.2	<i>Měkké a tvrdé spirituality</i>	114
2.2.2	Církev a spiritualita	115
2.2.2.1	<i>Specifika křesťanské spirituality</i>	116
2.2.2.2	<i>Obecné a křesťanské pojetí spirituality</i>	116
2.2.2.3	<i>Otázka pravdivosti</i>	118
2.2.3	Kultura a spiritualita	119
3	Spirituální dialog mezi církví a mládeží	121
3.1	Východisko a metodika dialogu	122
3.1.1	Náboženská zkušenost jako východisko dialogu ...	122
3.1.1.1	<i>Psychologický pohled</i>	123
3.1.1.2	<i>Náboženská zkušenost v širším a užším smyslu</i>	124
3.1.1.3	<i>Teologie náboženské zkušenosti</i>	125
3.1.1.4	<i>Autenticita náboženské zkušenosti</i>	126
3.1.1.5	<i>Podoby náboženské zkušenosti mládeže</i>	127
3.1.1.6	<i>Náboženská zkušenost v pastorační mládeže</i>	128
3.1.2	Sekulární religiozita jako specifická náboženská zkušenost	129
3.1.2.1	<i>Definice sekulární religiozity</i>	130
3.1.2.2	<i>Projevy sekulární religiozity</i>	131
Exkurs 7:	<i>Panorama sekulární religiozity</i>	132
3.1.3	Metodika spirituálního dialogu	134
3.1.3.1	<i>Cesty komunikace</i>	134
3.1.3.2	<i>Metodické principy</i>	136
3.1.3.3	<i>Metodické kroky</i>	137
3.1.4	Osobnostní předpoklady pro vedení dialogu	138
3.1.4.1	<i>Osobnost pastoračního pracovníka</i>	138
3.1.4.2	<i>Nejčastější nedostatky</i>	141
3.1.5	Výběr témat	142
3.1.5.1	<i>Struktura zpracování témat</i>	142

3.1.5.2	<i>Kritéria výběru témat</i>	143
3.1.5.3	<i>Omezené možnosti tohoto zpracování</i>	143
3.2	Témata dialogu	144
3.2.1	Hudba	144
3.2.1.1	<i>Realita mládeže</i>	144
3.2.1.2	<i>Teologická interpretace</i>	147
3.2.1.3	<i>Pastorační návrh</i>	148
3.2.2	Posvátnost vztahu	150
3.2.2.1	<i>Realita mládeže</i>	150
3.2.2.2	<i>Teologická interpretace</i>	152
3.2.2.3	<i>Pastorační návrh</i>	154
3.2.3	Hledání smyslu života	156
3.2.3.1	<i>Realita mládeže</i>	156
3.2.3.2	<i>Teologická interpretace</i>	158
3.2.3.3	<i>Pastorační návrh</i>	159
3.2.4	Posmrtný život	161
3.2.4.1	<i>Realita mládeže</i>	161
3.2.4.2	<i>Teologická interpretace</i>	162
3.2.4.3	<i>Pastorační návrh</i>	163
3.2.5	Konání dobra	164
3.2.5.1	<i>Realita mládeže</i>	164
3.2.5.2	<i>Teologická interpretace</i>	166
3.2.5.3	<i>Pastorační návrh</i>	168
3.2.6	Spiritualita stvoření	169
3.2.6.1	<i>Realita mládeže</i>	169
3.2.6.2	<i>Teologická interpretace</i>	170
3.2.6.3	<i>Pastorační návrh</i>	173
3.2.7	Imanentní spiritualita	174
3.2.7.1	<i>Realita mládeže</i>	174
3.2.7.2	<i>Teologická interpretace</i>	175
3.2.7.3	<i>Pastorační návrh</i>	176
3.2.8	Úcta k odlišnosti	177
3.2.8.1	<i>Realita mládeže</i>	177
3.2.8.2	<i>Teologická interpretace</i>	178
3.2.8.3	<i>Pastorační návrh</i>	179
3.2.9	Mystika	181
3.2.9.1	<i>Realita mládeže</i>	181

3.2.9.2 <i>Teologická interpretace</i>	183
3.2.9.3 <i>Pastorační návrh</i>	184
3.3 <i>Cíle dialogu</i>	186
3.3.1 <i>Pomoc mladým lidem</i> <i>k nalezení jejich duchovní identity</i>	186
3.3.2 <i>Evangelizace kultury</i>	190
3.3.3 <i>Obnova církve</i>	192
Závěr	197
Bibliografie	203
Použité zkratky	219